

Wo löppt politisch Partizipatschoon? Wat kann ik för Platt doon?

24. 1. 2023

Měto Nowak

meto.nowak@mwfk.brandenburg.de

Ministerium för Wetenschop, Forschung un Kultur/Referat 14
(Saken von de Kirch, Religionsgemeinschaften, Sorben/Wennen un dat Nedderdüütsche)

Wat will ik doon?

Dat is bloot en
Utwahl vun
Mööglichei-
ten.

- **Ik will, dat mehr Platt snackt warrt.**
- **Ik will, dat Platt mehr in de Apenlichkeit to sehn is.**
- **Ik will, dat Platt beter lehrt warrn kann, bispeelswies in de School.**
- **Ik will mehr plattdüütsche Freetietangebote.**
- **Ik will mi politisch engageeren.**
- **Ik will weten, woneem dat anners is un woneem dat anner Minnerheiten maakt.**

'Keen is dar för tostännig?

1. **de, de Platt snacken** (*Projekte organiseeren*)
  - Ik will, dat mehr Platt snackt warrt.
  - Ik will mehr plattdüütsche Freetietangebote.

2. **de Kommunen** (*Städer, Gemenen un Landkreise; Geld un Förderung*)
  - Ik will, dat Platt mehr in de Apenlichkeit to sehn is.

3. **dat Bundesland** (*Gesetten un Verorden; Geld und Förderung*)
  - Ik will, dat Platt mehr in de Apenlichkeit to sehn is.
  - Ik will, dat Platt beter lehrt warrn kann, bispeelswies in de School.

Wo kann ik wat doon?

Bispelen för 1.
de, de Platt
snacken

- **söök, wat dat al Vereens gifft, de sik mit düsse oder ähnlich Themen befaat und mitmaken**
Bring Frünnen mit!
- **wenn nödig, en Vereen grünnen**
För Projektförderungen warrt ümmer Dregerstrukturen bruukt.
- **Ünnernehmen, Gemenen, Touristiker, Kerk ... anspreken**
- **Eenfach maken!**

Wo kann ik wat doon?

Bispelen för 2.
Kommunen

Politik
(*maakt de Rahmenbedingen*)

Verwaltung
(*Ümsetzen in de Praxis,
bispeelswies
dör Förderung*)

- **Ideen för Börgerbudget oder Börgerhuusholt inbringen un dafür warven**
- **wenn dat gode Gründen gifft (mit en Teel), Demonstratschonen, Protestaktschonen un ähnliche organisieren**
- **mit Gemeenvertrederinnen un Gemeenvertreeder snacken, Inwahnens fraagstünnen bruken, Parteien un Fraktionen anschrieven un anspreken**
- **sik an de Verwaltung wenden, Börgersprekenstünnen bruken**

Wo kann ik wat doon?

Bispelen för 3.
Bundsland

Politik
(*maakt de
Rah-
menbedingen*)

Verwaltung
(*Ümsetten in
de Praxis,
bispereswies
dör Förderung*)

- **wenn dat gode Grünnen gifft** (mit en Teel),
**Demonstratschonen, Protestaktschonen un ähnliche
organiseeren**
- **Petitschonen an'n Landdag inbringen**
(*beter keen Online-Petitschonen*)
- **mit Afordneten snacken, Parteien un Fraktionen
anschriewen un anspreken, Börgeresprekenstünnen
bruken**
- **sik an de Verwaltung wenden, schriewen an tostännige
Ministerien**

Politisch Engagement

Bispelen

- **Praktikum in'n Bundesraat för Nedderdüütsch un anner Vereenen, Verbänn un Parteien maken**
- **för politisch Ämter kandideeren**
- **in Verbände, Parteien, Wählervereinigungen intreden oder sülvst grünnen**
- *in tostännigen Verwaltungen oder Institutschonen arbeiden*

Bispele för zivillsellschoplich Engagement (kommunal, Projekte)

Bispelen för zivilselschoplich Engagement (kommunal, privat, Projekte)

In de Länner BB,
HH, MV, ND, NW,
SH un ST sünd
plattdüütsch
Oortsnaams op
Oortstafeln tolaaten.

Bispelen för zivillschoplich Engagement (Land, politisch)

Brannenborch

- **Grünnen vun en lose lokal Initiative to den Schutz vun de nedderdüütsch Spraak (2008)**
- **Grünnen vun en Dackverband (2014)**
- **Projektförderung dör dat Land (2015)**
- **Verdrag över de Grundlagen vun de Tosamenarbeit tüschen de Landsregeren un de nedderdüütsch Spraakgrupp (2018)**
- **offiziell regeln to Plattdüütsch op Oortstafeln (2018)**
- **Landdagsbeslüsse to'n Nedderdüütschen (2021)**
- **Schuul vun den Nedderdüütschen in de Landesverfaten (2022)**
*"Das Land schützt und fördert die Pflege der niederdeutschen Sprache."
(Art. 34 (4))*
- **Gesett to de nedderdüütsch Spraak, nee Verplichten ut de europäasch Spraakncharta övernehmen (wenn allens goot geiht 2023/2024)**

Foto: Nowak

Un nich toletzt:

- nich dien Nerven verlieren
- nich dien Mut verleren
- över mehrere Wahlperioden an dat Thema arbeiden
- na pragmatischen Lösungen söken
lever Instiegskompromisse as keen Lösungen

Fotos: Nowak

meto.nowak@
mwfk.brandenburg.de